

POHJOIS-SAVO

KAINUU

ETELÄ-KARJALA

POHJOIS-KARJALA

ETELÄ-SAVO

Itä-Suomen neuvottelukunnan kannanotto Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) suuntaviivat –arviointiin/kuulemiseen

Suomi on jäänyt Maailmanpankin vuosittaisen raportin mukaan logistisessa osaamisessa, tehokkuudessa ja kilpailukyvyssä jälkeen lähimmistä kilpailijamaista. Ongelmaa ei voida ratkaista kestävästi pelkästään raskaan kaluston mittoja ja massoja korottamalla, eikä se ole yhteiskuntatalouden ja ympäristön näkökulmasta tehokkain ratkaisu. Ten-t politiikkaa, kansallista liikennepolitiikkaa ja koko liikennejärjestelmää tulisi tarkastella nykyistä kokonaisvaltaisemmin.

Nykyisessä asetuksessa väyliä koskevat vaatimukset ja normit ovat teknisluonteisia, näiden vaatimusten ohella asetuksessa tulisi määrittää väylillä oleva palvelutaso. Ottaen huomioon kuulemisen taustalla olevat liikenteen globaalit muutokset (digitalisoituminen, verkottunut ja automatisoitu liikkuvuus sekä liikkumisen palveluistuminen) sekä liikenteen päästövähennystavoitteet, olisi verkoihin keskittyvien tarkastelujen rinnalle syytä nostaa koko liikennejärjestelmän ja multimodaalisten solmujen logistista palvelutasoa koskevia normeja ja vaatimuksia.

Ten-t arviointi/kuuleminen ja kansallinen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (VLJS) valmistelu ajoittuvat samaan ajankohtaan. Se mahdollistaa kokonaisvaltaisen vuoropuhelun paitsi Euroopan laajuisen liikenneverkon arvioinnissa myös kansallisesta liikennepolitiikasta liikennejärjestelmän ja sen palvelutason kehittämiseksi sekä resursseista ja keinovalikoimasta tavoitteiden toteuttamiseksi.

Ten-t verkon toteuttamisen keinovalikoimaa on kehitettävä ja rahoitus on turvattava koko Ten-t verkon toteuttamiseksi.

Suomi on sitoutunut Ten-t ydinverkon toteuttamiseen vuoteen 2030 mennessä. Liikenneviraston arvion (2015) mukaan ydinverkon toteuttamiskustannukset Suomen osalta ovat noin 5 mrd euroa. Nykyisen normiston mukaan kansallisen rahoituksen osuus tästä on noin 80 % ja loput on EU-rahaa. Tämä tavoitteen toteuttaminen (rahoitus) on nykyisellä mallilla osoittautunut erittäin haasteelliseksi.

Ten-t kattavan verkon tavoitteena on Euroopan kaikkien alueiden saavutettavuuden turvaaminen. Kattava verkko ja sen palvelutaso ovat tärkeä osa Itä-Suomen saavutettavuutta sekä liikenne- ja logistisen järjestelmän kytkeytymistä ydinverkkoon ja ydinverkkokäytäviin.

Suomen Ten-t politiikassa on toistaiseksi keskitytty vain ydinverkkokäytävillä sijaitseviin alueisiin, solmuihin ja niiden kehittämiseen. Muut tavarakuljetuksia ja matkustajia tuottavat ja kokoavat alueet sekä niiden multimodaaliset solmupisteet ovat jääneet logistisen ajattelun, päätöksenteon ja keskustelun ulkopuolelle. Tämä valuvirhe tulisi korjata nyt vireillä olevassa Ten-t arvioinnissa ja VLJS-työssä.

Arvioinnin perusteella tulisi nopeuttaa myös Ten-t kattavan verkoston toteuttamista, kehittää toteuttamisen keinovalikoimaa ja turvattava rahoitus koko Ten-t verkon toteuttamiseksi – tarvittaessa Ten-t normistoa ja politiikkaa sekä kansallista liikennepolitiikkaa ja normistoa muuttamalla.

POHJOIS-SAVO

KAINUU

ETELÄ-KARJALA

POHJOIS-KARJALA

ETELÄ-SAVO

Saimaan kanava ja syväväylä itäisen Suomen erityispiirteenä ja osana Ten-t ydinverkkoa tulisi pystyä hyödyntämään nykyistä peremmin

Kansallinen meri- ja sisävesipolitiikka ei ole huomioinut riittävästi Saimaan kanavan ja syväväylän ydinverkko-statusta. Kysymyksessä on kuitenkin osa Euroopan laajuista merenkulun väyläverkkoa ja EU-rajat ylittävä sisämarkkinaa vahvistava väylä. Nyt asian korjaamiseksi on hyvä mahdollisuus osana kokonaisvaltaista Ten-t arviointia/kuulemistä sekä kansallista liikennepolitiikkaa ja VLJS:a.

Pitäytymällä liikaa vain maanteitse saavutettavana takamaana itäisen Suomen suhteellinen saavutettavuus, energiatehokkuus ja kilpailukyky eivät parane vaan teollisuuden keskittyminen rannikolle jatkuu. Saimaan kanavan ja syväväylän kehittämiseen tulisi panostaa osana multimodaalista liikennejärjestelmää paitsi Euroopan laajuisen liikenneverkon toteuttamisen omalla keinovalikoimalla ja rahoituksella myös laajemmin uuden EU-ohjelmakauden (rakenne- ja koheesiopolitiikan) rahoituksella.

Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntien liitot

Hyväksytty Itä-Suomen neuvottelukunnan kokouksessa Kuopiossa 19.6.2019

Lisätietoja:

Pohjois-Savon liitto:

neuvottelukunnan puheenjohtaja Pekka Leskinen, 044 031 0325

maakuntajohtaja Marko Korhonen, 044 714 2666

suunnittelujohtaja Paula Qvick, 044 714 2646

Jakelu:

Kannanotto liitetään kunkin maakunnan Ten-t -kuulemisen vastaukseen

Liikenne- ja viestintäministeriö:

liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin

ylivohtaja Sabina Lindström

liikenneneuvos Lassi Hilska